

هفتمین کنفرانس آموزش شیمی ایران

۲۲ تا ۲۴ شهریور ۱۳۹۰ - زنجان

آموزش شیمی وساختار و محتوای کتاب های درسی دبیرستان

ماندانا فتوحی

تهران، خیابان فرماتیه، آبکوه چهارم، دبیرستان بوعلی سینا
mandanaf70@yahoo.com

چکیده:

کتاب درسی یکی از اجزای بسیار مهم و تفکیک ناپذیر آموزش است و نقاط ضعف و قوت آموزشی با کتاب های درسی نیز ارتباط پیدا می کند. استفاده از نظرات دانش آموزان به عنوان استفاده کننده های اصلی کتاب درسی می تواند سطح کیفی آموزش را بهبود بخشد. این پژوهش میزان تأثیر کتاب های درسی را بر یادگیری مفاهیم شیمی نشان می دهد با توجه به پاسخ های دانش آموزان مطالبی که فهم آن برایشان مشکل است و چالشی در زمینه یادگیری ایجاد کرده اند مشخص می شوند و می توان راه کار هایی برای از بین بردن این چالش ها و فهم بهتر مطالب پیش بینی کرد.

می دانیم که با توجه به تنوع زیاد هدف های آموزشی و رفتاری و هم چنین تفاوت نسبی امکانات و محدودیت های مدارس و بالاخره نا همسانی ویژگی های فردی دانش آموزان نمی توان الگوی واحدی را برای رسیدن به هدف های نهایی آموزشی ارائه کرد. هر فن تدریس برای هدف آموزشی خاصی مناسب است و عواملی مانند ویژگی های فراگیران، ورزیدگی و آگاهی معلم، فراهم بودن امکانات و منابع مناسب یا تعداد دانش آموزان کلاس و حتی میزان وقت تعیین شده برای آموزش همگی در انتخاب یک فن تدریس مؤثر هستند. در این بین یکی از عوامل مهم و اصلی که کم تر به آن توجه می شود ساختار کتاب درسی است.

ضرورت تحقیق

بارها دیده شده که در کلاس درس شیمی با وجود دبیران مجرب و شایسته دانش آموزان علاقه ای به درس شیمی نشان نمی دهند، یا زمانی که صحبت از ادامه ی تحصیل و شغل آینده می شود تمایلی به ادامه ی تحصیل در رشته ی شیمی ندارند و رشته های دیگر را برای ادامه ی تحصیل ترجیح می دهند. تا دانش آموزان ارتباط درستی با محتوای کتاب درسی برقرار نکنند آموزش به نحو مطلوب صورت نمی گیرد. پرسش نامه ای که در این زمینه طراحی شده موارد متعددی مانند میزان علاقه دانش آموزان به مباحث مشخصی از کتاب یا قسمت هایی که فهم آن برای دانش آموزان مشکل تراست و همراه بودن آزمایش برای آموزش مفاهیم آن ضروری تر بنظر می رسد و هم چنین بخش هایی که دانش آموزان را به ادامه تحصیل در رشته شیمی علاقه مند کرده است را نشان می دهد. با اطلاع از موارد فوق می توان روش های متنوعی طراحی کرد تا هنگام تدریس بخش های مختلف اثربخشی یادگیری را افزایش داده و نهایتاً میزان افت تحصیلی درس شیمی را تا حدودی کاهش داد.

روش گردآوری داده ها

پژوهش حاضر بر اساس نظر سنجی به وسیله ی پرسش نامه از ۱۵۴۰ دانش آموز مشغول به تحصیل دوره ی متوسطه در ۲۱ مدرسه ی شهر تهران اعم از دولتی و غیرانتفاعی به صورت غیرگزینشی در اردیبهشت ماه سال ۱۳۸۸ انجام گرفت. نتایج آماری استخراج شده در ادامه آورده شده است.